

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΩΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΕΝΕΡΙΦΗ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ ERASMUS+/Δράσης KA121 με τίτλο: «Τέχνη και Φύση: Μία Βιώσιμη Προσέγγιση για όλους τους εκπαιδευτικούς» στο πλαίσιο υλοποίησης προγράμματος ERASMUS+/Δράσης KA121 του 3ου Γυμνασίου Ηρακλείου Κρήτης.

ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΑΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ.

Γενικότεροι Γνωστικοί Στόχοι:

1. Να γνωριστούμε μεταξύ μας
2. Να θυμηθούμε τα ονόματα με έναν παιχνιδιάρικο τρόπο
3. Απελευθέρωση ενέργειας
4. Ανακάλυψη του άλλου μέσα από την παρατήρηση, την γλώσσα του σώματος και τα εξωτερικά χαρακτηριστικά.

1.ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ:

Υλικά: χαρτιά και στυλό

Ο καθένας από εμάς γράφει ένα πράγμα για τον εαυτό του σε σχέση με την τέχνη και ένα πράγμα σε σχέση με την φύση.

Στην συνέχεια τσαλακώνει το χαρτάκι του. Όλοι κάνουμε έναν μεγάλο κύκλο και κοιταζόμαστε – περιεργαζόμαστε τους καινούριους μας συμμαθητές. Πετάμε όλοι τα χαρτάκια στο κέντρο του κύκλου. Στην συνέχεια ο καθένας παίρνει από ένα τυχαίο χαρτάκι, το ανοίγει, το διαβάζει και προσπαθεί να μαντέψει σε ποιον ανήκει. Προσεγγίζει τους γύρω του και τους ρωτάει ώστε να ενοπίσει σε ποιον ανήκει το χαρτάκι. Εάν τύχει το δικό του χαρτάκι το ξαναβάζει στο κέντρο και παίρνει ένα άλλο.

Πλεονεκτήματα της άσκησης για τους μαθητές: Μια απλή δράση που χαλαρώνει και ενεργοποιεί όλους τους μαθητές προς την μάθηση κοινωνικοποιώντας τους.

Συμπέρασμα: Όταν χαλαρώνουμε, μαθαίνουμε πιο εύκολα. Επίσης η συγκέντρωση αυξάνεται γιατί συνδεόμαστε μεταξύ μας-με το περιβάλλον και όλη μας η ενέργεια πηγαίνει προς αυτήν την κατεύθυνση.

Πλεονεκτήματα της άσκησης για τους εκπαιδευτικούς: Η παρατήρηση είναι πολύ σημαντική ιδιαίτερα όταν θέλουμε να ανιχνεύσουμε τις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού. Μέσα απο μια απλή άσκηση ο εκπαιδευτικός έχει την ευκαιρία να εκμαιεύσει πληροφορίες ως προς τους μαθητές του όπως για παράδειγμα ποιος είναι εξωστρεφής και ποιος εσωστρεφής, ποιος συνεργάζεται και ποιος είναι μόνος του, ποιος είναι άνετος..... Αφού γίνει μια πρώτη διάγνωση των αναγκών των μαθητών, μέθοδοι και δραστηριότητες εφαρμόζονται.

2. ΠΑΙΧΝΙΑΙ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ:

Υλικά: δυο μπάλες το ίδιο χρώμα και μια μπάλα μαύρη

Όλοι σε κύκλο όπου παίρναμε την μπάλα απο ένα άτομο που μας είχε επιλέξει και την στέλναμε σε ένα άτομο που είχαμε επιλέξει. Κάθε φορά που κάποιος έστελνε την μπάλα έλεγε το όνομα του. Στην συνέχεια το παιχνίδι έγινε πιο απαιτητικό καθώς προστέθηκαν δυο μπαλες ακόμη και ταυτόχρονα συνεχίζονταν η διαδικασία. Μάλιστα στο τέλος προστέθηκε και μια μαύρη μπάλα όπου η ίδια διαδικασία συνεχίστηκε αλλά με την μαύρη μπάλα να πηγαίνει ανάποδα.

Πλεονεκτήματα της άσκησης για τους μαθητές: παιχνιδιάρικη διάθεση, αύξηση συγκέντρωσης, ετοιμότητα, ενεργοποίηση και παρατηρητικότητα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΗΝ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΣΚΕΨΗ.

- **Κάθε αιτία έχει και ένα αποτέλεσμα.**

Συνήθως προσπαθούμε να θεραπεύσουμε κάτι μειώνοντας τα συμπτώματα και όχι προσπαθώντας να βρούμε την αιτία (π.χ. στην ιατρική).

- Εάν κάποιος καταβάλει περισσότερη ενέργεια από αυτήν που αντέχει, τότε το σύστημα θα καταρρεύσει. Δεν χρειάζεται να είμαστε οι τέλειοι εκπαιδευτικοί αλλά αρκετά καλοί! Λιγότερη προσπάθεια, με το μέγιστο αποτέλεσμα!!!!
- Ενεργοποίηση μαθητών όχι θεωρίες.
- Αξιοποίηση των ενδιαφερόντων των μαθητών και καλλιέργεια της περιέργειας τους.
- Η τέχνη και η φύση έχουν δύναμη και προσανατολίζονται προς αυτήν την κατεύθυνση σε σχέση με την βιωσιμότητα, την διαφοροποίηση του αναλυτικού προγράμματος και την μάθηση.

Ένα σύστημα είναι ένα σύνολο αλληλένδετων στοιχείων/συστατικών που λειτουργούν μαζί σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον, ώστε να επιτελούν τις απαραίτητες λειτουργίες για την επίτευξη του στόχου του συστήματος.

Οι αλληλεπιδράσεις / αλληλοσυνδέσεις / διασυνδέσεις προσανατολίζονται για έναν κοινό σκοπό ή ένα συλλογικό σκοπό.

Το σύστημα για να λειτουργήσει πρέπει να αλληλεπιδράσει με βάση τα στοιχεία που αποτελείται και τους στόχους που τίθενται. Το ποδήλατο αποτελείται από στοιχεία που για να λειτουργήσει, πρέπει αυτά να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους. Το ίδιο συμβαίνει και στο νευρικό σύστημα, το πεπτικό, το περιβαλλοντικό.....Επίσης υπάρχει σε όλα τα συστήματα μια ροή ενέργειας που κινείται μέσα και έξω. Η ποικιλομορφία και η συνθετότητα τους - καθώς το ένα σύστημα μπορεί να βρίσκεται μέσα στο άλλο- είναι βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ:

Στην εκπαίδευση ο εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη του τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μαθητών (περιέργεια, συγκέντρωση, ανεκτικότητα, σεβασμός....) καθώς και την αλληλεπίδραση όλων αυτών για έναν κοινό στόχο. Οι μαθησιακοί στόχοι, ο μαθητικός πληθυσμός (τα χαρακτηριστικά του) καθορίζουν τις μεθόδους και τις δραστηριότητες. Το σύστημα για να λειτουργεί καλά πρέπει να βρίσκεται σε μια ισορροπία.

Στην περίπτωση της φύσης- του περιβαλλοντικού συστήματος πρέπει να δίνω περισσότερα από όσα παίρνω για να μην καταρρεύσει το σύστημα. Στην εκπαίδευση τα υλικά που χρησιμοποιώ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και την βιωσιμότητα. Ο πηλός, το κερί, οι λαδομπογιές πρέπει να φτιάχνονται από φυσικά οικολογικά υλικά που να 'ναι φιλικά για το περιβάλλον για να μειώσουμε την ρύπανση του περιβαλλοντος αλλάζοντας την νοοτροπία των μαθητών- αυριανών πολιτών.

Ένα παράδειγμα Βιωματικής δράσης που μας οδηγεί από την γραμμική στην συστημική σκέψη.....

3. Με αφορμή την επίσκεψη μας σε οικολογική φάρμα με βιολογικές καλλιέργειες κάναμε μια δράση με τους μαθητές όπου χρησιμοποιούνται όλες οι αισθήσεις.....Οι μαθητές έκαναν έναν κύκλο όπου δόθηκαν οδηγίες και στην συνέχεια περιηγήθηκαν στον χώρο.

Τόπος: Αίθουσα πολλαπλών

Οι μαθητές αρχικά ασχολήθηκαν με τα παρακάτω....

- 5 πράγματα που βλέπουμε,
- 4 πράγματα που ακουμπάμε,
- 3 πράγματα που ακούμε,
- 2 πράγματα που μυρίζουμε,
- 1 πράγμα που αισθανθήκαμε

Στην συνέχεια επιστρέψαμε στον κύκλο και εξομολογηθήκαμε πως νοιώσαμε. Γίναμε μέρος εμπειριών και πόσο διαφορετικά ερμηνεύσαμε μια εικόνα με βάση πως ο καθένας αντιλαμβανόταν τον κόσμο μέσα από διαφορετικές οπτικές. Κάποιοι ένιωσαν μια ενέργεια να φεύγει από τα πόδια τους, άλλοι ένιωσαν κάποια πίεση... Ο καθένας μοιραζόταν την εμπειρία του στην ομάδα και επαναλάμβανε την κίνηση δείχνοντας το σημείο που το αισθάνθηκε στο σώμα του και την διαδρομή. Πολλά παιδιά ένιωσαν ανακούφιση και χαλάρωση σαν να απελευθέρωναν μια ενέργεια.

4.Ομήρου Οδύσσεια με την μέθοδο MANDALA

Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ

«Ένα ταξίδι γεμάτο πρόσωπα, συναισθήματα, περιπέτειες και ιδέες»

Γύρω από το κέντρο δημιουργήσαμε 4 βασικούς κύκλους με γνώμονα τους ηρωες, τα συναισθήματα, τις περιπέτειες του Οδυσσέα και την πιο αφαιρετική σκέψη με εμπνευση τα προηγούμενα:

1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Οι μαθητές επιλέγουν και μελετούν:

- Οδυσσέα
- Πηνελόπη
- Τηλέμαχο
- Αθηνά
- Ποσειδώνα
- Κύκλωπα
- Κίρκη
- Καλυψώ
- Ναυσικά
- Μνηστήρες

Κάθε μαθητής επιλέγει έναν χαρακτήρα και τον παρουσιάζει με λόγια, κίνηση και έκφραση.

2. ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Οι μαθητές εντοπίζουν τα συναισθήματα των ηρώων που επέλεξαν:
νοσταλγία – φόβο – αγωνία – θυμό – αγάπη – ελπίδα – χαρά – θάρρος – μοναξιά

Καταλήγει σε παντομίμα και αυτοσχεδιασμούς.

Παράδειγμα:

«Δείξε χωρίς λόγια πώς αισθάνεται ο Οδυσσέας όταν βλέπει για πρώτη φορά την Ιθάκη.»

3. ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ

Οι ομάδες επιλέγουν επεισόδια:

- Πολύφημος
- Κίρκη
- Σειρήνες
- Σκύλλα και Χάρυβδη
- Καλυψώ
- Επιστροφή στην Ιθάκη
- Μνηστήρες

Καταλήγει σε 8 Μικρές θεατρικές σκηνές

Κάθε ομάδα μετατρέπει ένα επεισόδιο σε **2–5 λεπτά θεατρικής δράσης**.

4. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ → «Τι θα γινόταν αν...;»

Εδώ οι μαθητές **δεν αναπαράγουν απλώς τον Όμηρο**. Δημιουργούν.

- Τι θα γινόταν αν ο Οδυσσέας ζούσε σήμερα;
- Πώς θα επικοινωνούσε με την Πηνελόπη;
- Πώς θα αντιμετώπιζε σήμερα τον Κύκλωπα;
- Πώς θα ήταν οι Σειρήνες στον σύγχρονο κόσμο;
- Τι θα άλλαζε αν η Πηνελόπη ταξίδευε μαζί του;
- Τι θα συνέβαινε αν ο Οδυσσέας **δεν ήθελε να επιστρέψει**;
- Ποιο θα ήταν το δικό μας τέλος;

Καταλήγει σε συγγραφή πρωτότυπων σκηνών και διαλόγων.

ΤΕΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΔΡΩΜΕΝΟ: Όλα τα προηγούμενα ενώνονται: **Χαρακτήρες, Συναισθήματα, Περιπέτειες, Δημιουργική σκέψη.**